

ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ТА ФІНАНСОВО - ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА МЕТОДАМИ ФАКТОРНОГО АНАЛІЗУ

Рета М.В.

м. Харків, Національний технічний університет: «Харківський
політехнічний інститут»

Сучасний розвиток світових ринків змушує вітчизняні підприємства активізувати перехід до інноваційної моделі розвитку. Проте, на сьогоднішній день відсутній достатній інструментарій для аналізу і оцінки рівня інноваційного розвитку підприємства, його конкурентних переваг, фінансових та ресурсних можливостей і т.п.

У зв'язку з цим особливо актуальними стають питання рейтингового оцінювання діяльності підприємств та формування на їх основі об'єктивних управлінських рішень.

На сьогоднішній день рейтингові оцінки набули поширеного використання для ранжування підприємств за розміром, рівнем ринкової активності, інвестиційної привабливості, фінансового стану та ін. Такі методики розглянуті у працях М.І. Баканова, А.Д. Шеремета, Г.В. Савицької, М.В. Леснікової, К.П. Покатасвої та ін. [1-3].

Найбільшого використання серед методів розрахунку інтегрального показника набули: метод сум, метод геометричної середньої, метод коефіцієнтів, метод сум місць, експертно – аналітичні. Проте, незважаючи на те, що розрахунки за цими методами є досить простими, їх використання пов'язане з суттєвими недоліками. Тому, для їх уникнення значна кількість вчених – економістів пропонують використовувати методи багатовимірного факторного аналізу[3], в основі якого лежить припущення про те, що фактори – це інтегральні латентні показники, які неможливо виміряти, але які безпосередньо пов'язані з досліджуваним об'єктом, тобто виступають зовнішнім проявом цих факторів. Найбільшого використання цей метод набув для визначення інвестиційної привабливості підприємства [1,2].

Отже, використовуючи досвід попередніх дослідників, ми вважаємо за доцільне удосконалити існуючу методику факторного аналізу шляхом введення додаткових етапів:

1. визначення рівня інноваційної та фінансово – господарської діяльності шляхом згортання в інтегральний показник оцінок значень виділених та інтерпретованих факторів графічним методом;

2. визначення рейтингу підприємства за рівнем інноваційної та фінансово – господарської діяльності;

3. визначення конкурентних позицій підприємства на площині «фінансово – господарська – інноваційна діяльність». І формування на його основі сукупної оцінки стратегії інноваційного розвитку підприємств.

Такий підхід розширяє можливості використання результатів факторного аналізу. А поєднання двох інтегральних оцінок підприємства є важливим з огляду на те, що інноваційна діяльність підприємства та його фінансовий стан є взаємозалежними та взаємопов'язаними категоріями, які у свою чергу, характеризують ефективність розвитку підприємства.

Література: 1. *Леснікова М.В.* Застосування методів факторного аналізу для побудови рейтингу інноваційної привабливості фінансового стану інноваційних підприємств // Статистика України – 2004 - №3 – с.78 – 84. 2. *Покатаєва К. П.* Методичний підхід до інтегральної рейтингової оцінки інвестиційної привабливості підприємств на підґрунті використання методів факторного аналізу / К. П. Покатаєва // Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут». Технічний прогрес і ефективність виробництва. – Харків : НТУ «ХПІ». – 2007. – № 14. – С. 57-69. 3. *Калинина В.Н., Соловьев В.И.* Введение в многомерный статистический анализ. Учеб. Пособие. – М.: ГУУ, 2003. – 66с.